

«Метод проектів - практика для розвитку життєвої компетентності гуртківців»

Матеріали підготувала:

*Ходневич О.Ф., завідувачка
методичним відділом*

МЕТОД ПРОЕКТІВ.

Останнім часом наприкінці ХХ століття та на початку ХХІ століття в педагогіці значну увагу приділяють методу проектів. Навчальне проектування не є принципово новою технологією. Метод проектів виник у 20-ті роки нинішнього століття у США. Спершу його називали "методом проблем" і розвивався він у межах гуманістичного напрямку у філософії та освіті, в педагогічних поглядах та експериментальній роботі Джона Дьюї. У ньому містилися ідеї побудови навчання на активній основі, через доцільну діяльність учня, у співвідношенні з його особистим інтересом саме в цих знаннях.

Робота над проектом включає усвідомлення учнем мети, оформлення задуму, розробку організаційного плану, роботу за планом, підбиття підсумків у вигляді письмового звіту. Метод проектів привернув увагу і російських педагогів початку ХХ ст. Ідеї проектного навчання виникли в Росії практично паралельно з розробками американських вчених. У 1905 р. під керівництвом російського педагога С. Т. Шацького було організовано невелику групу працівників, які намагалися активно запроваджувати проектні методи у практику викладання.

Пізніше, вже за радянської влади, ідеї проектування почали широко використовувати і включати в навчально-виховний процес школи. Але, на жаль, недостатньо продумано і послідовно, через що постановою ЦК ВКП(б) 1931 року метод проектів було засуджено і заборонено. Відтоді і в Росії, і в Україні більше не робилося якихось серйозних спроб відродити метод в освітянській практиці. «Табу» на проектну діяльність у вітчизняній школі існувало до 90-х років минулого століття, а з навчального процесу було вилучено все цінне, що мав цей метод.

Що ж таке метод проектів і яке його значення для розвитку дитини ?

Під проектом розуміється обґрунтована, спланована і усвідомлена діяльність, спрямована на формування в учнів певної системи знань і вмінь. Ця діяльність включає в себе вибір об'єкта проектування, розробку конструкції, технології, виготовлення і оцінку. Проект – це буквально «щось, кинуте, пущене вперед».

Разом із поняттям «проект» певною мірою використовуються поняття «проектна діяльність», «творча проектна діяльність», «проектне навчання». Проектна діяльність розглядається як частина навчальної діяльності, що включає ціннісно-орієнтаційну, перетворюючу, творчу та практичну діяльності. Вона несе в собі всі якості діяльності, тому в її структурі можна виділити такі компоненти:

МОТИВ — МЕТА -СПОСОБИ — ЗАСОБИ - ПРЕДМЕТ - РЕЗУЛЬТАТ.

Отже, основна мета проектного навчання полягає в тому, щоб створити умови, при яких учні:

- ☐ самостійно й з інтересом здобувають відсутні знання з різних джерел;
- ☐ вчаться користуватися цими знаннями для рішення нових пізнавальних і практичних завдань;
- ☐ здобувають комунікативні вміння, працюючи в різних групах;

- ☒ розвивають у себе дослідницькі вміння (виявлення проблем, збір інформації з літератури, документів тощо); спостереження, експеримент, аналіз, побудова гіпотез, узагальнення;
- ☐ розвивають аналітичне мислення.

Основними завданнями вчителя є:

1. Не лише передати учням силу тих чи інших знань, а навички здобувати ці знання самостійно та вміння самостійно застосовувати їх для розв'язання нових пізнавальних і практичних завдань.
2. Сприяти учневі у здобутті комунікативних навичок, тобто здатності працювати у різноманітних групах, виконуючи всі які соціальні ролі (лідера, виконавця посередника тощо).
3. Різноманітне коло спілкування дітей, знайомство з іншими культурами, різ ними точками зору на одну проблему.
4. Прищепити учням уміння користуватися дослідницькими прийомами: збирати необхідну інформацію, вміти її аналізувати з різних точок зору, висувати різні гіпотези, вміти робити висновки.

Правила успішної роботи учнів у проектній діяльності:

- ☒ У команді немає лідерів. Всі члени команди рівні.
- ☒ Команди не змагаються.
- ☒ Всі члени команди повинні отримати задоволення від спілкування і від того, що разом виконують проектну роботу.
- ☒ Кожен повинен отримувати задоволення від почуття впевненості в собі.
- ☒ Відповідальність за кінцевий результат несуть всі члени команди, які працюють над проектом.

Робота над проектом проводиться в основному в 4 етапи.

Структура проектно-технологічної діяльності

I. Організаційно – підготовчий етап.

- пошук проблеми;
- усвідомлення проблемної сфери;
- вироблення ідеї та варіантів;
- формування параметрів та вимог;
- вибір оптимального варіанту та обґрунтування;
- аналіз майбутньої діяльності.

II. Конструкторський етап.

- складання аналізу;
- добір матеріалів;
- вибір інструментів, обладнання;
- вибір технології обробки деталей, їх з'єднання, оздоблення;
- організація робочого місця;
- економічне та екологічне обґрунтування;
- маркетингові дослідження.

III. Технологічний етап.

- виконання технологічних операцій, передбачених технологічним процесом;
- самоконтроль своєї діяльності;

- дотримування технології, трудової дисципліни, культури праці;
- контроль якості.

IV. Заключний етап.

- аналіз виконаного виробу в порівнянні з прогнозованим;
- оформлення проекту;
- захист проекту;
- самооцінка якості та аналіз результатів проекту;
- оцінка проекту за категоріями;
- реалізація проекту.